

*Regio.
Unde dicta.*

*Situs.
Soli fertilitas.*

*Animalium va-
rietas.*

*Imperium majo-
rum.*

Borussiam in mea Methodo sequitur *Livonia*, sive *Levononia*, vulgo *Liefland*, decujus nominis ortu, nihil certi asseverare ausim; de eo autem sic scribit Althamerus. Fieri potuit, inquit, ut a Lemoviis progressi sint Livones, seu Livonii postremi Germanorum ad littus Venedicum, ad Parallelum Scandinaviae Insulae, quae Gothlandia dicitur, habitantes, quos tamen ab Efluis mallem derivare, vocabulo vulgari non nihil suffragante, Eyflender vocantur. Levonorum etiam mentio est apud Ptolemaeum lib. II cap. XI. Et paullo post ubi de Aestis sermo fit, inquiens corruptam Taciti lectionem restituisse Beatum Rhenanum, qui reposuerit Aestiorum gentes. Apparet enim, inquit, Rhenanus, in Archetypo fuisse Aestuorum pro Aestiorum, ex quo alius fecerat Eestuorum, nam ut pro II veteres librarii ponebant. Si vero Archetypus habuit (inquit Althamerus), Efluos, ausim jurare Eyflendios ab illis nuncupatos, vocabulo paulum variato. Hi populi etiam Sudini dicuntur, & eorum regio Sudina, Prussiae cohærens. Lectum quoque eodem reponere placet nonnullis, a quibus fieri potest, ut nomen derivatum sit. Livonia autem ad Mare Balticum sive Sinum Venedicum porrecta est longitudine cxxv mil. Germanicorum, latitudine xl. Eam cingunt Borussia, Lithuania & Russia, cætera Livonicus sinus lambit. Regio omnis plana, ac fertilissima est. Frumentum tanta copia profert, ut in annonae caritate vicinis quoque regionibus opem ferat. Abundat etiam Lino optimo, ac Armentis alit plurima. Vrsos præterea in silvis habet, Alces, Vulpes, Lynces, Martes, Zebellos, Hermelinos & Castores. Lepores pro anni tempestate colorem mutant, haud secus atque apud Helvetios in Alpibus. Hyeme sunt albi, æstate cinericei. Estque Ferarum tam frequens ubique venatio, ut ea ne rusticis quidem, licet crudeliter a Nobilitate habitis, unquam sit interdicta. Brevi, Livoniae nihil deest eorum quæ ad vitam humanam sustentandam necessaria sunt, excepto Vino, Oleo & quibusdam aliis quæ mitiori Cælo subjectis terris concessa divinitus, quæ tamen ex aliis regionibus abunde advehuntur. Livonia ante annos cccc opera Mercatorum Bremensium, & præcipue militum Teutonici ordinis ad fidem Christi adducta, cum multa periculosa cum externa tum intestina bella & bellorum calamitates pertulisset, & vicinis suis Regibus & Dynastiis quodammodo prædæ esset, tandem anno MDLxx sub Gothardo Ketlero ordinis Teutonici ultimo Magistro in fidem & clientelam a Sigismundo Augusto Rege Poloniae tanquam membrum Regni & magni Ducatus Lithuaniae accepta est. Cum autem die quinto Martii an. lxxxi, Magister ordinis Gothardus in arce Rigensi coram Poloniae Regis Commissario Nicolao Radziwilo Palatino Vihensi ordinem suum resignasset, & primum Crucem, deinde Sigillum, postea literas & diplomata omnia, quæ Ordo a Cæsaribus & Pontificibus acceperat: præterea claves Arcis Rigenfis & portæ Civitatis, officium Commendatoris, jus cudendæ monetæ, vestigal piscium & omnia alia sua, & ordinis sui Iura Poloniae regi cessisset ac tradidisset: statim facta resignatione Gothardus a prædicto Palatino nomine Regiæ Majestatis, Dux Curlandiæ & Semigalliae publice proclamatus est, eique è vestigio Nobilitas Curlandica & Semigallica velut hæreditario Domino juramentum fidelitatis prestitit. Postredie